

Eduskunnan vastaus EV 60/2022 vp – HE 27/2022 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle ilmastolaiksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle ilmastolaiksi (HE 27/2022 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Ympäristövaliokunta (YmVM 2/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lausumat:

1. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto antaa marraskuun 2022 loppuun mennessä hallituksen esityksen ilmastolain täydentämiseksi muutoksenhakua ja kuntien ilmastovelvoitteita koskevilla säännöksillä.
2. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto käynnistää vuoden 2022 aikana hallitusohjelman mukaisen pilottihankekokonaisuuden vapaaehtoisten hiilimarkkinoiden kehittämiseksi sekä luo selkeät pelisäännöt hiilimarkkinoille järjestelmän luotettavuuden ja läpinäkyvyyden takaamiseksi.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Ilmastolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetään tavoitteet ja puitteet Suomen ilmastopolitiikan suunnittelulle ja sen toteutumisen seurannalle. Lain tarkoituksena on:

- 1) tehostaa ja sovittaa yhteen ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen tähtäävien toimenpiteiden suunnittelua ja täytäntöönpanon seurantaa;
- 2) vahvistaa eduskunnan ja yleisön mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa ilmastopolitiikan suunnitteluun.

2 §

Lain ja suunnittelujärjestelmän tavoitteet

Lain ja sen mukaisen ilmastopolitiikan suunnittelujärjestelmän tavoitteena on osaltaan varmistaa, että:

- 1) ihmisen toiminnasta aiheutuvat kasvihuonekaasujen päästöt vähentyvät ja nielujen aikaansaamat poistumat kasvavat siten, että kasvihuonekaasujen päästöt ovat enintään yhtä suuret kuin poistumat viimeistään vuonna 2035 ja että poistumat kasvavat ja päästöt vähenevät edelleen myös sen jälkeen;
- 2) ihmisen toiminnasta aiheutuvat taakanjako- ja päästökauppasektorin yhteenlasketut kasvihuonekaasujen päästöt ilmakehään vähentyvät vuoteen 2030 mennessä vähintään 60 prosenttia ja vuoteen 2040 mennessä vähintään 80 prosenttia verrattuna vuoteen 1990;
- 3) ihmisen toiminnasta aiheutuvat taakanjako- ja päästökauppasektorin yhteenlasketut kasvihuonekaasujen päästöt ilmakehään vähentyvät vuoteen 2050 mennessä vähintään 90 prosenttia, mutta pyrkien tasoon 95 prosenttia verrattuna vuoteen 1990; ja
- 4) kansallisin toimin sopeudutaan ilmastonmuutokseen edistämällä ilmatoriskien hallintaa ja ilmastokestävyyttä.

Lain ja sen mukaisen ilmastopolitiikan suunnittelujärjestelmän tavoitteena on myös varmistaa osaltaan Suomea sitovista sopimuksista sekä Euroopan unionin lainsäädännöstä johtuvien kasvihuonekaasujen vähentämistä ja seurantaa, nielujen vahvistamista sekä sopeutumista koskevien veloitteiden täyttyminen. Jos Suomea sitovaan kansainväliseen sopimukseen tai Euroopan unionin lainsäädäntöön sisältyy edellä mainittuja tiukempia kasvihuonekaasujen päästöjä tai poistumia koskevia tavoitteita, 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden on perustuttava niihin.

Lisäksi lain ja sen mukaisen ilmastopolitiikan suunnittelujärjestelmän tavoitteena on:

Eduskunnan vastaus EV 60/2022 vp

- 1) varmistaa osaltaan ilmastotoimien oikeudenmukaisuus ja kestävä kehitys;
- 2) turvata osaltaan saamelaisten edellytykset ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.

3 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan valtion viranomaisten tehtäviin ilmastopoliitiikan suunnitelmien laatimisessa sekä niiden täytäntöönpanon varmistamisessa.

Päästökauppasektoriin kuuluvista kasvihuonekaasujen päästöistä ja toimista niiden vähentämiseksi säädetään päästökauppalaissa (311/2011), lentoliikenteen päästökaupasta annetussa laissa (34/2010) ja Kioton mekanismien käytöstä annetussa laissa (109/2007).

4 §

Vaikutukset muuhun suunnitteluun ja päätöksentekoon

Tämän lain nojalla laaditut suunnitelmat on, noudattaen mitä niistä muissa laeissa erikseen säädetään, otettava huomioon suunniteltaessa ja päätettäessä muun lainsäädännön nojalla kasvihuonekaasujen päästöihin ja poistumiin vaikuttavista ja ilmastomuutokseen sopeutumista koskevista toimista.

5 §

Ilmastomuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista edistävät toimet

Valtion viranomaisen on edistettävä toiminnassaan tämän lain mukaisten tavoitteiden ja suunnitelmien toteutumista.

6 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *kasvihuonekaasulla* hiilidioksidia, metaania, typpioksiduulia, fluorihilivetyjä, perfluorihilivetyjä, rikkiheksafluoridia, typpitrifluoridia ja muita ilmakehän luonnollisia ja ihmisen toiminnan aiheuttamia kaasumaisia ainesosia, jotka ottavat vastaan ja lähettävät edelleen infrapunasäteilyä;

2) *ilmastonmuutoksella* sellaista muutosta ilmastossa, joka aiheutuu maapallon ilmakehän koostumusta suoraan tai välillisesti muuttavasta ihmisen toiminnasta ja joka ylittää ilmaston luonnollisen vaihtelun vertailukelpoisten ajanjaksojen kuluessa;

3) *ilmastonmuutoksen hillitsemisellä* ihmisten toiminnasta aiheutuvien kasvihuonekaasupäästöjen syntymisen ja niiden ilmakehään pääsemisen estämistä, nielujen vahvistamista sekä muuta ilmastomuutoksen vaikutusten lieventämistä tai poistamista;

Eduskunnan vastaus EV 60/2022 vp

4) *ilmastonmuutokseen sopeutumisella* toimia, joilla varaudutaan ja mukaudutaan ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin sekä toimia, joiden avulla voidaan hyötyä ilmastonmuutokseen liittyvistä vaikutuksista;

5) *kansallisella kasvihuonekaasujen inventaariojärjestelmällä* energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 663/2009 ja (EY) N:o 715/2009, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/22/EY, 98/70/EY, 2009/31/EY, 2009/73/EY, 2010/31/EU, 2012/27/EU ja 2013/30/EU, neuvoston direktiivien 2009/119/EY ja (EU) 2015/652 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1999 2 artiklan 12 kohdassa tarkoitettua kansallista inventaariojärjestelmää;

6) *kansallisella politiikkatoimien raportointijärjestelmällä* 5 kohdassa mainitun asetuksen 2 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua politiikkojen, toimenpiteiden ja ennusteiden järjestelmää;

7) *päästökaupparektorin päästöillä* päästökauppalain 2—5 §:ssä tarkoitettuja mainitun lain soveltamisalaan kuuluvia päästöjä ja lentoliikenteen päästökaupasta annetun lain 2 §:ssä tarkoitettuja mainitun lain soveltamisalaan kuuluvia päästöjä;

8) *taakanjakosektorin päästöillä* sitovista vuotuisista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021—2030, joilla edistetään ilmastotoimia Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi, sekä asetuksen (EU) N:o 525/2013 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/842 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kasvihuonekaasupäästöjä;

9) *maankäyttösektorilla* kansallisessa kasvihuonekaasujen inventaariojärjestelmässä käytettävän maankäyttö, maankäytön muutos ja metsätalous -sektorin mukaisia maankäyttöluokkia:

- a) metsämaa;
- b) viljelysmaa;
- c) ruohikkoalueet;
- d) kosteikot;
- e) rakennettu maa;
- f) muu maa;

10) *niehulla* prosessia, toimintaa tai mekanisme, joka sitoo kasvihuonekaasun, aerosolin tai kasvihuonekaasun esiasteen ilmakehästä;

11) *poistumalla* sitä määrää kasvihuonekaasuja, jonka nielu sitoo ilmakehästä tietyssä ajassa.

2 luku

Suunnittelujärjestelmä

7 §

Ilmastopolitiikan suunnittelujärjestelmä

Tämän lain mukainen ilmastopolitiikan suunnittelujärjestelmä muodostuu seuraavista ilmastopolitiikan suunnitelmista:

- 1) pitkän aikavälin ilmastosuunnitelma;
- 2) kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutussuunnitelma;
- 3) keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma;

Eduskunnan vastaus EV 60/2022 vp

4) maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma.

Ilmastopolitiikan suunnittelujärjestelmässä määritetään kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämisen, nielujen vahvistamisen ja ilmastomuutokseen sopeutumisen tavoitteet sekä niiden saavuttamiseksi tarvittavat toimet eri hallinnonaloilla.

8 §

Ilmastopolitiikan suunnitelmien yleiset vaatimukset

Ilmastomuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista koskevat tavoitteet ja toimet on asetettava ilmastopolitiikan suunnitelmissa ajantasaisen tieteellisen tiedon perusteella siten, että otetaan huomioon ilmastomuutoksen eteneminen, sen todennäköiset myönteiset ja kielteiset vaikutukset, siihen liittyvät vaarat ja riskit sekä mahdollisuudet onnettomuuksien estämiseen ja niiden haitallisten vaikutusten rajoittamiseen.

Suunnitelmissa on esitettävä Suomea sitovista kansainvälisistä sopimuksista ja Euroopan unionin lainsäädännöstä johtuvat velvoitteet ja suunnitelmien avulla on osaltaan varmistettava velvoitteiden täyttyminen. Suunnitelmien valmistelussa on lisäksi otettava huomioon:

1) kansallisessa kasvihuonekaasupäästöjen inventaariojärjestelmässä ja kansallisessa politiikkatoimien raportointijärjestelmässä tuotetut tiedot;

2) arviot kansainvälisen ja Euroopan unionin ilmastopolitiikan kehityksestä;

3) ympäristölliset, taloudelliset ja sosiaaliset tekijät kestävän kehityksen periaatteen mukaisesti;

4) ilmastomuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista koskevien toimien kustannustehokkuus;

5) kasvihuonekaasujen vähentämistä, nielujen vahvistamista sekä ilmastomuutokseen sopeutumista koskevan teknologian taso ja kehitys;

6) suunnitelmien yhteensovittaminen tarvittavilta osin energia- ja liikennepolitiikan suunnitelun kanssa;

7) suunnitelmien mahdolliset vaikutukset kotimaiseen ruokaturvaan;

8) suunnitelmien mahdolliset vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen;

9) muut kuin 1—8 kohdassa tarkoitetut yhteiskunnan kehityksen kannalta olennaiset tekijät.

9 §

Pitkän aikavälin ilmastosuunnitelma

Valtioneuvosto hyväksyy vähintään kerran kymmenessä vuodessa pitkän aikavälin ilmastosuunnitelman. Suunnitelmassa esitetään 2 §:ssä tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi seuraavat asiat:

1) taakanjako-, päästökauppa- ja maankäyttösektorin yhteenlaskettujen kasvihuonekaasujen päästöjen ja poistumien kehitystä koskevat skenaariot, jotka kattavat vähintään seuraavat 30 vuotta ja joissa otetaan huomioon kasvihuonekaasujen päästöjen vähentäminen, nielujen vahvistaminen ja ilmastomuutokseen sopeutuminen;

2) 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun kasvihuonekaasujen vähennystavoitteeseen sekä 1 kohdassa tarkoitettuun nielujen aikaansaamien poistumien kasvamista koskevaan tavoitteeseen perustuvat keskeiset toimialakohtaiset etenemisvaihtoehdot;

Eduskunnan vastaus EV 60/2022 vp

- 3) arvio kasvihuonekaasujen päästöjen vähennysmenetelmien ja nielujen vahvistamismenetelmien pitkän aikavälin kehitysnäkymistä;
- 4) muut kuin 1—3 kohdassa tarkoitetut tarpeelliset seikat.

10 §

Kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma

Valtioneuvosto hyväksyy kansallisen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelman vähintään joka toinen vaalikausi. Sopeutumissuunnitelmassa esitetään 2 §:ssä tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi seuraavat asiat:

- 1) ajantasainen riski- ja haavoittuvuustarkastelu;
- 2) sopeutumisen hallinnonalakohtainen, hallinnonalojen rajat ylittävä ja alueellinen tarkastelu tarpeen mukaan;
- 3) toimet sopeutumisen tavoitteiden saavuttamiseksi ja arvio niiden vaikuttavuudesta;
- 4) muut kuin 1—3 kohdassa tarkoitetut tarpeelliset seikat.

Niiden vaalikausien aikana, jolloin ei ole 1 momentissa tarkoitettua velvollisuutta laatia suunnitelmaa, on kuitenkin arvioitava voimassa olevan suunnitelman ajantasaisuutta ja uusien toimien tarvetta.

11 §

Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma

Valtioneuvosto hyväksyy kerran vaalikaudessa keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman. Suunnitelmassa esitetään 2 §:ssä tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi seuraavat asiat:

- 1) tavoite taakanjakosektorin kasvihuonekaasujen päästöjen kehityksestä;
- 2) toimet, joilla ihmisen toiminnasta aiheutuvia taakanjakosektorin kasvihuonekaasujen päästöjä vähennetään;
- 3) tiedot kasvihuonekaasujen päästöjen ja poistumien kehityksestä;
- 4) arviot kasvihuonekaasujen päästöjen kehityksestä ja toimien vaikutuksista niihin;
- 5) muut kuin 1—4 kohdassa tarkoitetut tarpeelliset seikat.

Edellä 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuissa tiedoissa ja arvioissa esitetään seuraavat asiat:

- 1) tiedot taakanjako- ja päästökauppasektorin yhteenlaskettujen kasvihuonekaasujen päästöjen kehityksestä vuodesta 1990;
- 2) tiedot päästökauppasektorin, taakanjakosektorin ja maankäyttösektorin kasvihuonekaasujen päästöjen ja poistumien kehityksestä vuodesta 2005;
- 3) arvio taakanjako- ja päästökauppasektorin yhteenlaskettujen kasvihuonekaasujen päästöjen ja erikseen taakanjakosektorin päästöjen kehityksestä suunnitelman hyväksymistä seuraavien 10—15 vuoden aikana nykyisten toimien perusteella;
- 4) arvio taakanjakosektorin kasvihuonekaasujen päästöjen kehityksestä suunnitelman hyväksymistä seuraavien 10—15 vuoden aikana nykyisten ja uusien toimien perusteella;
- 5) muut kuin 1—4 kohdassa tarkoitetut tarpeelliset seikat.

Eduskunnan vastaus EV 60/2022 vp

12 §

Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma

Valtioneuvosto hyväksyy maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman vähintään joka toinen vaalikausi. Suunnitelmassa esitetään 2 §:ssä tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi seuraavat asiat:

- 1) tavoite kasvihuonekaasujen päästöjen ja poistumien kehityksestä maankäyttösektorilla;
- 2) toimet, joilla kasvihuonekaasujen päästöjä vähennetään ja poistumia kasvatetaan maankäyttösektorilla;
- 3) tiedot kasvihuonekaasujen päästöjen ja poistumien kehityksestä;
- 4) arviot maankäyttösektorin kasvihuonekaasujen päästöjen ja poistumien kehityksestä ja toimien vaikutuksesta niihin;
- 5) muut kuin 1—4 kohdassa tarkoitetut tarpeelliset seikat.

Edellä 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuissa tiedoissa ja arvioissa esitetään seuraavat asiat:

- 1) tiedot taakanjako- ja päästökauppasektorin yhteenlaskettujen kasvihuonekaasujen päästöjen kehityksestä vuodesta 1990;
- 2) tiedot maankäyttösektorin kasvihuonekaasujen päästöjen ja poistumien kehityksestä vuodesta 1990;
- 3) arvio maankäyttösektorin kasvihuonekaasujen päästöjen ja poistumien kehityksestä suunnitelman hyväksymistä seuraavien 10—15 vuoden aikana nykyisten toimien perusteella;
- 4) arvio maankäyttösektorin kasvihuonekaasujen päästöjen ja poistumien kehityksestä suunnitelman hyväksymistä seuraavien 10—15 vuoden aikana nykyisten ja uusien toimien perusteella;
- 5) muut kuin 1—4 kohdassa tarkoitetut tarpeelliset seikat.

Niiden vaalikausien aikana, jolloin ei ole 1 momentissa tarkoitettua velvollisuutta laatia suunnitelmaa, on kuitenkin arvioitava voimassa olevan suunnitelman ajantasaisuutta ja uusien toimien tarvetta.

13 §

Ilmastopolitiikan suunnitelmien valmistelu

Edellä 9—12 §:ssä tarkoitettuja ilmastopolitiikan suunnitelmia valmisteltaessa on yleisölle varattava tilaisuus tutustua suunnitelmaluonnokseen sekä esittää siitä mielipiteensä. Lisäksi keskeisiltä viranomaisilta ja yhteisöiltä sekä 20 §:ssä tarkoitettulta ilmastopaneelilta ja 21 §:ssä tarkoitettulta saamelaiselta ilmastoneuvostolta on pyydettyä suunnitelmaluonnoksesta lausunto. Lausunto on pyydettyä myös saamelaiskäräjiltä ja kolttien kyläkokoukselta.

Ilmastopolitiikan suunnitelmien ympäristövaikutusten arvioinnista säädetään viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetussa laissa (200/2005). Suunnitelmien laatimisen yhteydessä myös niiden taloudelliset ja sosiaaliset sekä muut vaikutukset on selvitettävä tarpeellisessa määrin.

Eduskunnan vastaus EV 60/2022 vp

14 §

Saamelaiskulttuurin edistäminen

Edellä 9—12 §:ssä tarkoitettujen ilmastopolitiikan suunnitelmien valmistelussa otetaan saamelaiskäräjäistä annetussa laissa (974/1995) tarkoitetulla saamelaisten kotiseutualueella huomioon saamelaisten oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Tämän oikeuden turvaamiseksi viranomaisen on suunnitelmia valmisteltaessa neuvoteltava saamelaiskäräjien kanssa. Neuvotteluissa noudatetaan saamelaiskäräjäistä annetun lain 9 §:n mukaista menettelyä.

Suunnitelmien valmistelussa otetaan huomioon myös, mitä kolttalaissa (253/1995) säädetään kolttaväestön ja -alueen elinolosuhteiden ja toimeentulomahdollisuuksien edistämisestä sekä kolttakulttuurin ylläpitämisestä ja edistämisestä.

3 luku

Raportointi ja seuranta

15 §

Selonteko eduskunnalle

Valtioneuvosto antaa eduskunnalle selonteot hyväksymästään:

- 1) 9 §:ssä tarkoitetusta pitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta;
- 2) 10 §:ssä tarkoitetusta kansallisesta ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmasta;
- 3) 11 §:ssä tarkoitetusta keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta;
- 4) 12 §:ssä tarkoitetusta maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmasta.

16 §

Ilmastopolitiikan suunnitelmien toteutumisen seuranta

Valtioneuvoston on seurattava 9—12 §:ssä tarkoitettujen ilmastopolitiikan suunnitelmien toteutumista riittävästi sen toteamiseksi, saavutetaanko suunnitelmissa asetetut ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja sopeutumista koskevat tavoitteet sekä 2 §:ssä tarkoitetut tavoitteet. Seurannan perusteella valtioneuvosto päättää tarvittaessa tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavista lisätoimista.

Valtioneuvoston on seurattava 2 §:ssä tarkoitettujen tavoitteiden riittävyyttä ajantasaisen ilmastonmuutoksen etenemistä koskevan tieteellisen tiedon perusteella sekä sen varmistamiseksi, että tavoitteet täyttävät Suomea sitovien kansainvälisten sopimusten ja Euroopan unionin lainsäädännön mukaiset velvoitteet.

Edellä 9, 11 ja 12 §:ssä tarkoitettujen ilmastopolitiikan suunnitelmiin sisältyvien päästö- ja poistumakehitysarvioiden toteutumista on seurattava kansallisessa kasvihuonekaasujen inventaariojärjestelmässä vuosittain tuotettujen kasvihuonekaasupäästöjä koskevien tietojen perusteella. Lisäksi suunnitelmien seurannassa on huomioitava kansallisessa politiikkatoimien raportointijärjestelmässä tuotetut tiedot.

Eduskunnan vastaus EV 60/2022 vp

Valtioneuvoston on tiedotettava seurannan tuloksista yleisölle.

17 §

Ilmastopolitiikan suunnitelmien muuttaminen

Valtioneuvoston on 16 §:n 1 momentissa tarkoitettujen lisätoimia koskevan päätöksen mukaisesti muutettava 9—12 §:ssä tarkoitettuja ilmastopolitiikan suunnitelmia. Suunnitelmien muuttamisessa noudatetaan, mitä 13 ja 14 §:ssä säädetään suunnitelmien valmistelussa noudatettavasta menettelystä.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, 9—12 §:ssä tarkoitettuja ilmastopolitiikan suunnitelmia voidaan muuttaa myös niiden sisältämissä merkitykseltään vähäisissä tiedoissa ilmenneiden puutteiden johdosta. Tällaisen seikan muuttaminen voidaan suorittaa noudattamatta 13 ja 14 §:n mukaisia menettelyjä.

18 §

Ilmastovuosikertomus

Valtioneuvosto antaa kalenterivuositain ilmastovuosikertomuksen eduskunnalle. Ilmastovuosikertomuksen tulee sisältää:

- 1) tiedot päästöjen ja poistumien kehityksestä;
- 2) arvio ilmastopolitiikan suunnitelmissa esitettyjen nykyisten ja suunniteltujen toimien riittävydestä seuraavan 15 vuoden ajalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisen osalta ja arvio niiden saavuttamisen edellyttämien 16 §:n 1 momentissa tarkoitettujen lisätoimien tarpeesta;
- 3) tiedot 11 §:ssä tarkoitettuun keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmaan sisältyvien päästövähenystavoitteiden toteutumisesta;
- 4) tiedot 12 §:ssä tarkoitettuun maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmaan sisältyvien päästöjä ja poistumia koskevien tavoitteiden toteutumisesta;
- 5) 2 kohdassa tarkoitettujen nykyisten ja suunniteltujen toimien sekä 16 §:n 1 momentissa tarkoitettujen lisätoimien toteutumista koskevat tiedot;
- 6) tarvittavassa laajuudessa arvio 10 §:ssä tarkoitettuun sopeutumissuunnitelmaan sisältyvien sopeutumistoimien riittävydestä ja tehokkuudesta sekä tarvittaessa selostus suunniteltujen sopeutumistoimien toteutumisesta hallinnonalakohtaisesti ja alueellisesti.

Ympäristöministeriön on tiedotettava yleisölle ilmastovuosikertomuksen antamisesta ja sen keskeisestä sisällöstä.

Eduskunnan vastaus EV 60/2022 vp

4 luku

Viranomaiset ja muut toimijat

19 §

Viranomaisten tehtävät

Kukin ministeriö valmistelee hallinnonalaansa koskevan osuuden 9—12 §:ssä tarkoitetuista ilmastopolitiikan suunnitelmista ja toimittaa hallinnonalaansa koskevat tiedot 18 §:n mukaista ilmastovuosikertomusta varten. Ilmastopolitiikan suunnitelmien yhteensovittamisesta ja kokoamisesta vastaa 9 §:ssä tarkoitetun pitkän aikavälin ilmastosuunnitelman osalta työ- ja elinkeinoministeriö, 10 §:ssä tarkoitetun kansallisen ilmastomuutokseen sopeutumissuunnitelman osalta maa- ja metsätalousministeriö, 11 §:ssä tarkoitetun keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman osalta ympäristöministeriö ja 12 §:ssä tarkoitetun maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman osalta maa- ja metsätalousministeriö.

Tämän lain mukaisten suunnitelmien täytäntöönpanon ohjaus ja seuranta kuuluvat toimialallaan kullekin ministeriölle. Ilmastovuosikertomuksen kokoamisesta vastaa ympäristöministeriö.

Kasvihuonekaasujen kansallisen inventaariojärjestelmän vastuuyksikkönä toimii Tilastokeskus.

20 §

Suomen ilmastopaneeli

Valtioneuvosto asettaa neljän vuoden määräajaksi kerrallaan Suomen ilmastopaneelin, joka on riippumaton tieteellinen asiantuntijaelin. Ilmastopaneelissa tulee olla edustus eri tieteenaloilta.

Ilmastopaneelin tehtävänä on tuottaa, koostaa ja eritellä tieteellistä tietoa ja tunnistaa tietotarpeita ilmastomuutoksen hillitsemisestä ja siihen sopeutumisesta ilmastopolitiikan suunnittelua, toimeenpanoa, seurantaa ja päätöksentekoa varten. Näitä tehtäviä varten ilmastopaneeli antaa lausuntoja ilmastomuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvistä ilmastopolitiikan asiakirjoista. Ilmastopaneeli voi tuottaa myös muita selvityksiä ja materiaaleja, joista se viestii tarpeen mukaan yleisölle ja päätöksentekijöille. Suomen ilmastopaneelin jäsenelle voidaan maksaa tehtävän hoitamisesta kohtuullinen palkkio.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmastopaneelin tehtävistä, kokoonpanosta ja muista ilmastopaneelin toimintaa koskevista menettelyistä sekä jäsenten valinnasta, toimikaudesta ja palkkioista.

21 §

Saamelainen ilmastoneuvosto

Edellä 9—12 §:ssä tarkoitettujen ilmastopolitiikan suunnitelmien valmistelun tueksi valtioneuvosto asettaa määräajaksi saamelaisen ilmastoneuvoston. Saamelaisessa ilmastoneuvostossa tulee olla edustettuna saamelaisen perinteisen tiedon haltijoita ja edustus keskeisiltä tieteenaloilta.

Eduskunnan vastaus EV 60/2022 vp

Saamelaisen ilmastoneuvoston tehtävänä on antaa lausuntoja 9—12 §:ssä tarkoitetuista ilmastopolitiikan suunnitelmista saamelaiskulttuurin edistämisen osalta. Saamelainen ilmastoneuvosto voi suorittaa myös muita ilmastonmuutokseen sekä saamelaisten kulttuuriin ja oikeuksiin liittyviä tietopohjan tuottamista koskevia tehtäviä. Saamelaisen ilmastoneuvoston jäsenelle voidaan maksaa tehtävän hoitamisesta kohtuullinen palkkio.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä saamelaisen ilmastoneuvoston tehtävistä, kokoonpanosta, toimikaudesta ja muista ilmastoneuvoston toimintaa koskevista menettelyistä sekä ilmastoneuvoston jäsenten valinnasta, toimikaudesta ja palkkioista.

5 luku

Voimaantulo

22 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan ilmastolaki (609/2015).

23 §

Siirtymäsäännökset

Ensimmäinen 9 §:ssä tarkoitettu pitkän aikavälin ilmastosuunnitelma on hyväksyttävä viimeistään vuonna 2025.

Edellä 11 §:ssä tarkoitettu keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma on hyväksyttävä ensimmäisen kerran tämän lain voimaantulon jälkeen alkavan ensimmäisen vaalikauden aikana. Edellä 10 §:ssä tarkoitettu kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma ja 12 §:ssä tarkoitettu maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma on hyväksyttävä ensimmäisen kerran viimeistään tämän lain voimaantulon jälkeen alkavan toisen vaalikauden aikana. Kuitenkin 10 §:n 2 momentissa ja 12 §:n 3 momentissa tarkoitettu arviointi on tehtävä ensimmäisen kerran tämän lain voimaantulon jälkeen alkavan ensimmäisen vaalikauden aikana, ellei kyseisen vaalikauden aikana hyväksytä 10 ja 12 §:ssä tarkoitettua suunnitelmaa.

Sellaisten ilmastopolitiikan suunnitelmien, joiden valmistelu on kesken tämän lain voimaan tullessa, valmisteluun ja sisältöön sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain 3 lukua sovelletaan myös tämän lain voimaan tullessa voimassa oleviin ilmastopolitiikan suunnitelmiin.

Eduskunnan vastaus EV 60/2022 vp

Helsingissä 25.5.2022

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri